

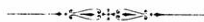
KILDEKONENS SANGE.

AF

MARIE VILLADS,

KILDEKONE I SØNDERMARKEN.

MED PORTRÆT.

KJØBENHAVN

G. E. C. GADS UNIVERSITETSBOGHANDEL.

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE.

1896.

INDHOLD.

	Side
Min Sang	11
Kilden i Søndermarken	14
En Sang om Fuglene	17
Nytaars-Sang	19
Ved Krigen i 1864	20
Alfeyllup i Skoven	21
Soldatens sidste Tanke (1864)	23
En Sang for Pebersvenden	25
Ved Aarsskiftet	27
Ved en Confirmation	28
Mit Livs Historie	29
Ewaldsbøgen	42
En Sommeraftens Drøm	43
De gamle Skikke paa Landet	47
Hvad Maanen fortalte	53
Ved Kejseren af Ruslands Død	57
Til Han-Elephanten	59
En Aftenstemning	60
1807	61
De fire Aarstider	63

UNIV.
NIENSIS

	Side
En Drom	68
Skovsoen	71
Paa Havets Bund	73
Tilfredshed	76
Solnedgang	78
Min Audients hos Kongen	79
Sommerbillede	82
Paa Slotsbakken	85
Julesalme	86

Marie Villads' Liv er en af de stille Romaner, Nød har hun lidt, Sorger har hun døjet, nu er hun lykkelig og tilfreds; men det er ikke min Sag at fortælle om dette Livs Enkeltheder, jeg skal kun i faa Træk tegne dets Konturer.

I Uggerløse i Holbæk Amt havde Maries Fader et Hus og 5 Tønder Land, der blev hun født d. 10 September 1832; om hvordan hun baade blev signet og læst over, og da det ikke hjalp, fik Hug tor at faa hendes sære Natur passet ind i skikkelige Husmandsforhold, om det har hun fortalt bedre, end andre kan, i sit Digt „Min Fader ejed' fem Tønder Land.“

Saa kom hun ud at tjene, sled og slæbte, men om Aftenen, naar hun var træt, naar de andre gik til Sengs, maatte hun til at digte — kunde ikke andet. Og hun digtede og digtede, noget sært Tøjeri, syntes de andre, om Elverpiger og Blomsterduft og Gud ved hvad; Folkene gik bare og gjorde Nar ad alt hendes Vrøvl. Det var drøjt nok for Marie; men værre blev det for

hende, da hun blev gift, saa var der ingen Stunder mere til at digte. Fattigdom var der til Huse og sjældent et lille Solglimt. Og haardere og haardere klemte Livet hende, Sygdom og Sorger faldt over Hjemmet; størst blev Elendigheden, da Manden døde.

Nu maatte hun alene skaffe Føden til to Børn og sig selv, og alt hvad hun stred, alt hvad hun stræbte, mere end en Krones Penge kunde hun aldrig tjene om Dagen, og det var endda en sjælden Rigdom. Hun samlede Ax paa Marken og Kviste i Skoven, bandt Neg og trælled Dagen lang; men ofte laa hun om Aftenen paa Knæ og bad til Vorherre om blot at faa lidt Brød.

Endelig kom hun til København, fik Tjeneste et Aarstid paa Landbohøjskolen, blev nu og da hjulpen af en og anden kærlig Sjæl. Og saa for en 6—7 Aar siden blev hun Fejekone i Søndermarken. Nu var Marie Villads en lykkelig Kone, her kunde hun digte, her kunde hun fra Morgen til Aften gaa omkring og se Naturen udfolde sig, høre Fuglene synge og Vandet plaske; og hver Knop, der sprang ud, hver Fugl, der pippede, hver Dugdraabe, der blinkede, viftede, sang og straalende alene for Marie Villads, og Marie Villads nikkede igen — nu var hun lykkelig mellem sine Venner.

Og Digtene myldrede frem af sig selv, som Blomsterne, der skyde ukaldede frem, som Kilden der risler frem, Gud ved hvorfra.

Nu er hun bleven Kildekone i Søndermarken, der kan enhver finde hende, og beder man hende derom, saa skriver hun en gjerne et Digt. Det er som at plukke Markblomster, der er altid lige mange tilbage.

Men af hendes Digte er der her bleven samlet en Buket, Anemoner, Lilliekonvaler og Skovmærker, Skovens og Markens frie Blomster, ikke sirlige Haveprodukter. Tag den, som den bliver Dem budt af en munter gammel Kone — med et venligt Nik.

Da jeg spurgte Marie Villads, om hun nu ikke var glad ved, at hendes Digte kom ud, svarede hun: „Ok ja, jeg er nu en gammel Kone, som er saa glad ved Livet, blot jeg hører Fuglene synge og faar Lov til at se paa Guds skønne Natur, og jeg har nu ofte tænkt paa, at naar de Unge saa, at saadan en fattig, gammel en kunde være saa glad, saa glad og lykkelig, saa vilde de maaske forstaa, at det ikke er Gods og Guld og Titler, der skaber Tilfredsheden her i Livet.

Og derfor er jeg glad ved, at mine Digte komme ud.“

E. C.

Jeg sang ud i Marken, jeg sang ud i Lund,
 Uden at eje en Øre — —
 Og synge jeg vil til min sidste Stund,
 Hvis blot I min Sang ville høre!

Jeg er saa fattig som Fuglen paa Gren,
 Kjole i Verden jeg ejer kun en,
 Den er saa falmet, har ingen Kulør,
 Skoen i Stykker, men godt mit Humør;
 Øre i Skuffen jeg tæller halvtreds,
 Lystig jeg synger, med Verden tilfreds.
 Gud skal nok hjælpe at Føden jeg faar —
 Altid til ham jeg i Noden hengaar.

Men Du, som læser mit fattige Qvad,
 Om Du er stor eller ringe,
 O kunde som jeg Du være glad
 Og aldrig med Lykken tinge!
 Thi Denne hun flyver paa Døgnets Flugt
 Og gækker i Verden saa mange, —
 Nej — elsk Naturen — her er saa smukt —,
 Og syng i Tiderne trange!

Kilden i Søndermarken.

Droslen slog i Skov sin klare Trille,
 Rosen blunded' i den grønne Tjørn,
 Da vi sammen sad ved Grottens Kilde
 Til en Frokost med de muntre Børn.

Der var dejligt i de grønne Sale,
 Vinden hviskede' om Naturens Fred
 Og i Busken Skovens Nattergale
 Triller slog om trofast Kærlighed.

Vaarens Engel atter fra os svinder;
 Ak! dens Skønhed varede kun kort,
 Ingen Blomst i Engen mer vi finder,
 Hver en Trækfugl længst er draget bort,
 Søndermarkens Glans er næsten svunden,
 Bøgens Grene staa med Flitterguld,
 Kun en lille Bellis staar i Lunden,
 Hist, hvor Kilden risler underfuld.

Vidste Du, mit Barn, hvad den fortæller,
 Kan Du læse i Naturens Bog?
 Den et Blad af Danmarks Saga melder,
 Jeg vil tolke Dig dens dulgte Sprog.
 „Hører Du,“ saa risler nu dens Stemme,
 „Støvets Barn, Din Tid er kun saa kort,
 „Her var jeg i tusind Aar jo hjemme,
 „Saa de mange Slægter vejres bort.

„Her jeg saa de gamle stolte Ege,
 „Der blev plantet af en svunden Slægt,
 „Her jeg saa de Kongebørn at lege,
 „Saa dem blegne under Tidens Vægt;
 „Jeg har læsket Nordens Amazoner,
 „Hørt hvor Troner vaklede og faldt;
 „Her blev plukket Vaarens Anemoner;
 „Elskovs Smil og Taarer har jeg talt.

„Her sad Danmarks Dronning, Fru Mathilde,
 „Med sin Sorg hun flyed' til mit Skjul,
 „Ved min Fod hun plukked' Roser vilde,
 „Hun var selv en fremmed Vandrefugl.
 „I mit Bæger gemte hun sin Taare,
 „Hvisked' ømt om Elskov eller Død.
 „„Tause Ven,“ hun sukkede saa saare,
 „„Du er tro, Du ved min Sjælenød“.

„Ak, ved Hoffet var der mange Rænker,
 „Enkedronningen var ond og haard,
 „Falske var de silkesmykte Frænker,
 „Dronningen et Barn paa 17 Aar.
 „Kongen, vild, letsindig, kaad og flygtig,
 „Drev med Vin og Kvinder her sit Spil,
 „Struensee var smuk og mild og dygtig.
 „Døm saa Dronningen hver Sjæl, som vil!

„Jeg har set de Hedenfarnes Sjæle,
 „Jeg har rislet her for Skjold og Dan,
 „Dagligt synger jeg Dit Eftermæle,
 „Du, som lædskes af mit klare Vand.
 „Ak! jeg saa saa Manges Kval og Brøde,
 „Og jeg mumler om en svunden Tid,
 „Slægter efter Slægter — alle døde!
 „Jeg er kold for Livets Kamp og Strid.“

En Sang om Fuglene.

Du lille Fugl,
 Hvor er Dit Skjul,
 Hvor blev Din Gyng-Vugge?
 Du sang saa sødt til Vaarens Pris!
 Svandt bort Dit skønne Paradis?
 Og ser Du her kun Sne og Is
 Til Vindens dybe Sukke?
 Saa syng om Jul,
 Min lille Fugl —
 Thi selv en sagte Trille,
 Jeg gerne høre vilde.

Hvor er Din Seng
 I Vintren stræng,
 Og hvor er Du tilhuse?
 Da Bonden vandred' bag sin Plov,
 Du sang fra Træ i nære Skov,
 Men gav han Dig til Livsbehov,
 Naar Vinterstorme bruse?
 Paa frossen Gren
 I Aften sen,
 Med Hoved' under Vinge,
 Dig Vindens Engle svinge.

Naturens Bud
 Dem kaldte ud,
 Hver Trækfugl bort at drage;
 Mod Syden drog de fleste bort,

Ewaldsbøgen.

Tilegnet Børnene.

Du stolte Træ i Skoven,
Som stod i Vaaren Brud,
Naar Fugle sang foroven,
Hvorfor vil Du gaa ud?
Du Søndermarkens Smykke,
Du Havens fagre Mø,
Fik Du ei bedre Lykke,
End visne hen og dø?

Skal Skovens Dronning ende
Og saadan blegne hen?
Bli'er Du til Pindebrænde,
Min stolte, ranke Ven?
Husk, paa Din Digtertrone
I Din den grønne Favn
Fik Oehlenschläger Krone
Til sit det store Navn!

Kom ud en Aften milde
Til Bøgestammen hen,
Saa skal Du se, Du Lille,
Den har ei langt igen.
Naar Duggens Draaber trille
Paa Bøgens tørre Gren,
„Farvel!“ den hvisker stille
Bag Taare blank og ren.

Den staar bag grønne Linde
Saa døende i Vang;
Den gamle Kildekvinde
Nu skrev dens Svanesang.
Og til smaa Venner kære,
Den skal tilegnes her.
Syng den til Bøgens Ære
Blandt Søndermarkens Træer!

En Sommeraftens Drøm.

Jeg sad i Bøgenes Skygge
En Aften i svale Lund,
Da Maanens Straaler de bygge
En Guldbro vidt over Sund.

Og sælsomt Stjernerne blinkte,
De glimrede rødt i Sky,
Det var som de venligt vinkte
Mig op til en Verden ny.

De viftende lune Vinde
Og Drømmene fik mig fat,
Jeg glemmer den ingensinde,
Den dejlige Sommernat.

Jeg skued' den lyse Stjerne
Bag Skyens hvælvede Blaa,
Jeg ønskede mig saa gerne
Didop hvor Sorger ej naa.

Paa de sejlene Smaa,
 Som tumle sig derude
 I Bølgerne blaa.
 Hvad maa den Stakkel lide,
 Som selv har Skræk for Vand!
 Hvor skulde hun vel vide,
 At Barnet blev en And?
 Men bagved Solbærhækken
 Saa venlig og saa tam
 Der gaar en Katteskilling; —
 Og Lænkehunden gram
 Ja, han er Bondens Vægter,
 Paa Post han aldrig sov,
 Og kommer der en Fremmed,
 Saa siger han: „Vov vov!“
 Kun En han lider gjerne
 At se ved Nattetid,
 Og det er Pigens Frier,
 Som sig stille lister hid;
 Tidt har hans kloge Øje
 Set dem paa natlig Flugt, —
 Det gjør vist ej saa nøje;
 Han taug — og det var smukt!

Paa Slotsbakken.

Her fra Slottet naar vi se
 Ned paa Livets Færden,
 Hvirvler det som Vind i Sne:
 I den fine Verden
 Herren traver rask afsted,
 Damerne spadsere,
 Flødekudskan ruller med,
 Andre musicere.

Her er Skrig og Støj og Skraal,
 Folk og Hest og Hunde,
 Her er Fisk og Flæsk og Aal,
 Nok til alle Munde.
 Kommer nu en fin Lakai,
 Marscherende Rekrutter,
 Mellem Tøs og Dreng og Leg
 Kobbermønten smutter.

Hendes Naade tripper let,
 Tjeneren bær' Pakken,
 Kokkepigen fin og net
 Knejser stolt med Nakken.
 Frøk'nen slank i Silkeslør
 Sig paa Gaden vover,
 Efter kom en Trillebør,
 Trukken af en Sjoever.

Herskabsvogne far' afsted
 Med en Grevekrone,
 Grønsalgsvognen ruller med,
 Og en Ama'erkone;
 Saa den unge Frue huld,
 Svøbt i Fløjels Klæder,
 Og en som er pærefuld
 Paa en Væltepeder.

Her er Bønder, Bajer, Vin,
 Spøg og Sjøv og Gammen,
 Her er Oste, Kød og Svin —
 Alt er mænget sammen.
 Kongeskrud og fattig Pjalt
 Man i Staden finde —
 Byen gemmer paa det alt —
 Tummel uden Ende!

Julesalme.

Aaret svandt nu atter hen,
 Sank i Tidens Strømme;
 Svundne Dage ses igen
 Som i stille Drømme.

Tiden rulled' fra os bort;
 Længste Liv er saare kort;
 Juleklokken kimer
 Nu om føje Timer.

Juleaften, Du er skøn!
 Største Fest paa Jorden!
 Du, som bragte os Guds Søn!
 Gennem Syd og Norden
 Toner festlig Jubelklang,
 Lyder over Dal og Vang.
 Tak og Pris og Ære
 Himmelkongen være!

For det store Julebud
 Støvets Børn at bringe
 Englene kom ned fra Gud,
 Svang paa hvide Vinge
 Sig fra høje Himmelhjem
 Til det ringe Bethlehem,
 Tændte i det Fjerne
 Østens blanke Stjerne.

Mange hundred' Aar svandt hen
 Over Jorderige,
 Glædens Fest for Frelseren
 Fandt dog ej sin Lige!
 Slig en Dag ej mer vi saa,
 Glæden er for Stor og Smaa,
 Dejligt for de Fromme
 Lyder Dagens Komme.